

Βρυξέλλες, 25 Ιουνίου 2020
(OR. en, de)

9133/20

ENER 217

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 25 Ιουνίου 2020

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 8382/2/20 REV 2

Θέμα: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ σχετικά με την αντίδραση στην πανδημία COVID-19
στον ενεργειακό τομέα της ΕΕ - πορεία προς την ανάκαμψη
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (25 Ιουνίου 2020)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα την αντίδραση στην πανδημία COVID-19 στον ενεργειακό τομέα της ΕΕ - πορεία προς την ανάκαμψη, τα οποία εγκρίθηκαν με γραπτή διαδικασία από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 25 Ιουνίου 2020.

Η δήλωση της Μάλτας, καθώς και η δήλωση της Γερμανίας, του Βελγίου, της Ουγγαρίας και της Τσεχικής Δημοκρατίας παρατίθενται στο Παράρτημα Ι του παρόντος εγγράφου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την αντίδραση στην πανδημία COVID-19 στον ενεργειακό τομέα σε επίπεδο ΕΕ
- πορεία προς την ανάκαμψη**

1. ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κατέληξαν σε συμφωνία κατά τη βιντεοδιάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 23 Απριλίου 2020¹ για τη σύσταση ειδικού ταμείου ανάκαμψης που θα προορίζεται αποκλειστικά για την αντιμετώπιση της κρίσης COVID-19 και θα στοχεύει στους τομείς και τα γεωγραφικά τμήματα της Ευρώπης που έχουν πληγεί περισσότερο.
2. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου², της 12ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με το στόχο της επίτευξης μιας κλιματικά ουδέτερης ΕΕ έως το 2050, σύμφωνα με τους στόχους της συμφωνίας των Παρισίων.
3. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το μέλλον των ενεργειακών συστημάτων στην Ενεργειακή Ένωση για την εξασφάλιση της ενεργειακής μετάβασης και της επίτευξης των στόχων για την ενέργεια και το κλίμα, με χρονικό ορίζοντα το 2030 και μετέπειτα³.
4. ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη διπλωματία στον τομέα του κλίματος⁴.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/el/press/press-releases/2020/04/23/conclusions-by-president-charles-michel-following-the-video-conference-with-members-of-the-european-council-on-23-april-2020/>

² EUCO 29/19

³ 10592/19

⁴ 5033/20

5. ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την ανακοίνωση της Επιτροπής της 27ης Μαΐου 2020 με τίτλο «Η ώρα της Ευρώπης: Ανασύνταξη και προετοιμασία για την επόμενη γενιά»⁵.
6. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»⁶ και την ανακοίνωσή της της 14ης Ιανουαρίου 2020 με τίτλο «Επενδυτικό σχέδιο ‘Βιώσιμη Ευρώπη’ και επενδυτικό σχέδιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας»⁷.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ:

7. Καταρχάς, ΕΚΦΡΑΖΕΙ την ΕΚΤΙΜΗΣΗ του προς το προσωπικό που απασχολείται στον τομέα της ενέργειας για τις αφοσιωμένες και αποτελεσματικές τους προσπάθειες να εξασφαλίσουν τη συνεχή λειτουργία του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος κατά την πανδημία COVID-19.

Ετοιμότητα

8. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την ανθεκτικότητα του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος, η οποία απέτρεψε οποιαδήποτε διαταραχή του εφοδιασμού και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η ανθεκτικότητα αυτή είναι το αποτέλεσμα ισχυρών μέτρων ετοιμότητας· και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τη συμβολή της εσωτερικής αγοράς ενέργειας στη δημιουργία της εν λόγω ανθεκτικότητας· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ, ωστόσο, την ανάγκη να παραμείνουμε σε εγρήγορση ώστε να εξασφαλιστεί η διαρκής αξιοπιστία των ενεργειακών συστημάτων σε περίπτωση παρατεταμένης κρίσης.
9. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη σημασία της ενεργειακής ασφάλειας για τη λειτουργία των βασικών υπηρεσιών και της κοινωνίας εν γένει και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη για συνεχείς προσπάθειες με σκοπό την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας της ΕΕ.

⁵ COM(2020) 456 final

⁶ COM(2019) 640 final

⁷ COM(2020) 21 final

10. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες της ΕΕ για να ενισχυθεί η πυρηνική ασφάλεια και τα περιβαλλοντικά πρότυπα στις γειτονικές τρίτες χώρες.
11. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη για αδιάλειπτη διασυνοριακή κινητικότητα των εργαζομένων που επιτελούν ουσιώδη καθήκοντα στον τομέα της ενέργειας, καθώς και για αξιόπιστες αλυσίδες εφοδιασμού σε εξοπλισμό, προκειμένου να παραμείνουν σε λειτουργία οι ενεργειακές υποδομές κρίσιμης σημασίας, να κατασκευαστούν ενεργειακά έργα και να διατηρηθεί η ανθεκτικότητα του ενεργειακού συστήματος.
12. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της ανταλλαγής πληροφοριών και γνώσεων για τη διασφάλιση της συνέχειας των δραστηριοτήτων, μεριμνώντας παράλληλα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας όλων των πολιτών. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ, στο πλαίσιο αυτό, τις πρόσφατες συντονιστικές προσπάθειες που κατέβαλαν οι ομάδες συντονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια, το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο καθώς και η ομάδα ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών σε θέματα πυρηνικής ασφάλειας (ENSREG). ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την αποτελεσματικότητα των εν λόγω ομάδων συντονισμού και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την περαιτέρω ανταλλαγή των ορθών πρακτικών που έχουν εντοπιστεί.

Πορεία προς την ανάκαμψη

13. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τον ουσιαστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι τομείς της ενέργειας στην οικονομική ανάκαμψη της ΕΕ. Ο αναγκαίος οικονομικός μετασχηματισμός προς τη βιώσιμη ανάπτυξη και την κλιματική ουδετερότητα, με βάση την ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία, αποτελεί σημαντική ευκαιρία προκειμένου να τονωθούν οι οικονομίες των κρατών μελών και να μειωθεί σταδιακά η χρήση ορυκτών καυσίμων καθώς και να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην ηγετική θέση της Ευρώπης στην ανάπτυξη και την εγκατάσταση ασφαλών και βιώσιμων τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών κατά οικονομικά αποδοτικό τρόπο, με παράλληλο σεβασμό του δικαιώματος των κρατών μελών να επιλέγουν το ενεργειακό τους μείγμα και τις κατάλληλες τεχνολογίες. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η ευρωπαϊκή οικονομία πρέπει να γίνει πιο πράσινη, πιο κυκλική και περισσότερο ψηφιακή, διατηρώντας παράλληλα την ανταγωνιστικότητά της σε παγκόσμιο επίπεδο.
14. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι είναι σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση για την ενίσχυση της οικονομικής ανάκαμψης.
15. ΕΧΕΙ ΕΠΙΓΝΩΣΗ των συνεχιζόμενων εργασιών σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο για την οικονομική ανάκαμψη, όπως και της ανάγκης να αναληφθούν πρωτοβουλίες για την υποστήριξη ενός ισχυρού σχεδίου ανάκαμψης, προς ένα οικονομικά προσιτό, αξιόπιστο, ανταγωνιστικό, ασφαλές και βιώσιμο ενεργειακό σύστημα.
16. ΘΕΩΡΕΙ σημαντικό, υπό τις παρούσες συνθήκες, να εξορθολογιστούν οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας, προκειμένου να διευκολυνθεί η στήριξη των επενδύσεων που είναι αναγκαίες για την ενεργειακή μετάβαση.

17. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι ο τομέας της ενέργειας θα απαιτήσει επενδύσεις, ιδίως στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης (συμπεριλαμβανομένης της ανακαίνισης κτιρίων και συστημάτων θέρμανσης και ψύξης), των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των υπεράκτιων), της ενοποίησης των ενεργειακών συστημάτων, της αποθήκευσης ενέργειας, της ηλεκτροκίνησης, των διασυνοριακών διασυνδέσεων και της ψηφιοποίησης, καθώς και για την ολοκλήρωση βασικών έργων ενεργειακής υποδομής που αποσκοπούν να βοηθήσουν την ΕΕ να επιτύχει την ενεργειακή της πολιτική και τους στόχους της για το κλίμα.
18. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τον κεντρικό ρόλο των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) προς την οικονομική ανάκαμψη και την ιεράρχηση των απαραίτητων μελλοντικών επενδύσεων ώστε να επιτευχθεί ο στόχος σχετικά με την κλιματική ουδετερότητα. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ επίσης την ανάγκη να δοθούν περισσότερα κίνητρα και να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού όσον αφορά τις μελλοντικές επενδύσεις για την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, μεταξύ άλλων μέσω της συνέχισης της λειτουργίας και της βελτίωσης της ενωσιακής αγοράς ανθρακούχων εκπομπών κατά την ανάπτυξη ενός μηχανισμού συνοριακής προσαρμογής άνθρακα κατά τρόπο συμβατό με τον ΠΟΕ.
19. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συνεχίσει τις εργασίες της σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για πρωτοβουλίες που σχεδιάζονται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πράσινης συμφωνίας και του σχετικού επενδυτικού σχεδίου, όπως το κύμα ανακαίνισης, η στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, η στρατηγική για την υπεράκτια παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η αναθεώρηση του κανονισμού σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές («ΔΕΔ-E») και ο μηχανισμός χρηματοδότησης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

20. ΕΧΕΙ ΕΠΙΓΝΩΣΗ ότι το κύμα ανακαίνισης μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην οικονομική ανάκαμψη και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τις δυνατότητες που συνεπάγονται οι ανακαινίσεις κτιρίων για την ενεργειακή απόδοση και την ανάπτυξη των τοπικών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη συντονισμού των εθνικών μέτρων και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών για την επιτάχυνση της ενεργειακής ανακαίνισης και της ανάπτυξης τεχνολογιών, καθώς και για τη βελτίωση της πρόσβασης στην τοπική χρηματοδότηση και την αύξηση του εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού που θα χρειαστεί σε μια ενδεχόμενη εκτίναξη των ανακαινίσεων. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να υιοθετήσει μια ολιστική προσέγγιση έναντι του κύματος ανακαίνισης, προωθώντας την ανακαίνιση, την ψηφιοποίηση και τη βελτίωση των συστημάτων τηλεθέρμανσης και ψύξης.
21. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την ανάγκη κατάλληλων κινήτρων για την ενεργειακή ανακαίνιση των κτιρίων και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της στήριξης και ενεργοποίησης των πολιτών και των τοπικών κοινοτήτων και της συνεχούς επικέντρωσης σε μια οικονομικά προσιτή και δίκαιη μετάβαση, καθώς και την ανάγκη στήριξης των επιχειρήσεων και των περιοχών και αντιμετώπισης της ενεργειακής φτώχειας προστατεύοντας τους ευάλωτους καταναλωτές.
22. ΕΧΕΙ ΕΠΙΓΝΩΣΗ ότι είναι σημαντικό να τεθεί η στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος στο επίκεντρο της οικονομικής ανάκαμψης της Ευρώπης με σκοπό να ενισχυθούν οι απαραίτητοι δεσμοί μεταξύ των διαφόρων τομέων του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό, θα αποτελέσει ένα βιώσιμο και οικονομικά αποδοτικό μέσο που θα οδηγήσει στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, με την περαιτέρω ενδυνάμωση και στήριξη των καταναλωτών της ΕΕ προκειμένου να συμμετάσχουν ενεργά στην αγορά ενέργειας, ώστε να μειωθεί η ενεργειακή τους κατανάλωση. Θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση και να ενισχύσει την ηλεκτροκίνηση, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά αποδοτικό. Επιπλέον, θα μπορούσε να στηρίζει την ηγετική θέση της ΕΕ στην καινοτομία και την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων και νέων τεχνολογιών και φορέων ενέργειας όπως το υδρογόνο. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να παρουσιάσει ένα σχέδιο δράσης και ένα χάρτη πορείας για το υδρογόνο, με έμφαση στο υδρογόνο από ανανεώσιμες πηγές προκειμένου να συμβάλει στην ενεργειακή μετάβαση.

23. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι μια στρατηγική προσέγγιση της υπεράκτιας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα μπορούσε να τονώσει τις επενδύσεις στο συγκεκριμένο τομέα, δημιουργώντας σημαντική βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και δυνατότητες απασχόλησης. Η στρατηγική για την υπεράκτια παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα πρέπει να αντιμετωπίσει τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις, την ανάπτυξη των ενεργειακών δικτύων και των αγορών, τη διαχείριση του θαλάσσιου χώρου και των θαλάσσιων πόρων καθώς και τη βιομηχανική πολιτική, την ευρωπαϊκή διάσταση της συνοχής και της κυκλικής οικονομίας και, ως εκ τούτου, να παράσχει τη βάση για ένα ευνοϊκό ενωσιακό πλαίσιο για την υπεράκτια παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
24. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία των καινοτόμων τεχνολογιών για την οικονομική ανάκαμψη, την ανταγωνιστικότητα και την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές.
25. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της διατήρησης και της ενίσχυσης των αλυσίδων αξίας στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
26. Ενόψει της τρέχουσας επανεξέτασης του προγράμματος εργασίας για το 2020 λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να διατηρήσει το φιλόδοξο χρονοδιάγραμμά της για τις προαναφερόμενες πρωτοβουλίες.
-

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ

Η Μάλτα συμφωνεί εν γένει με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου. Είμαστε αποφασισμένοι να επιδιώξουμε την ενεργειακή μετάβαση και να υλοποιήσουμε τους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους με ορίζοντα το 2030 και επέκεινα. Κατόπιν τούτου, θα θέλαμε επίσης να υποβάλουμε τη δήλωσή μας σχετικά με τον μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα την οποία είχαμε ήδη διανείμει πριν από τη σημερινή μας συνεδρίαση. Η Μάλτα τονίζει ότι απαιτείται αξιολόγηση των επιπτώσεων όπου θα αναλύονται και οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του μελλοντικού μέσου, ιδίως στις περιφερειακές οικονομίες των κρατών μελών της ΕΕ, περιλαμβανομένων των νησιών, που εξαρτώνται κατά πολύ από τις εισαγωγές. Ενδεχόμενο μελλοντικό μέσο θα πρέπει να συνεκτιμά τις διαφορές στις οικονομικές δομές των κρατών μελών και να λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα του κάθε κράτους μέλους, εξασφαλίζοντας παράλληλα ότι το κόστος ζωής των πολιτών δεν θα αυξηθεί δυσανάλογα λόγω γεωγραφικής θέσης. Αυτό θα αποτελούσε μια πιο δίκαιη λύση.

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ, ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ, ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κοινή δήλωση της Γερμανίας, του Βελγίου, της Ουγγαρίας και της Τσεχικής Δημοκρατίας

Τα ως άνω κράτη μέλη ερμηνεύουν το δεύτερο ήμισυ της τελευταίας φράσης της παραγράφου 18 των παρόντων συμπερασμάτων του Συμβουλίου Ενέργειας κατά την έννοια των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2019. Στην παράγραφο 7 των συμπερασμάτων του Δεκεμβρίου, αναφέρεται η ανάγκη ανάπτυξης αποτελεσματικών μέτρων για την αντιμετώπιση της διαρροής άνθρακα κατά τρόπο σύμφωνο προς τον ΠΟΕ. Ταυτόχρονα, σημειώνεται η πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να προτείνει και να εισαγάγει μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα για τους τομείς με μεγάλη ένταση εκπομπών. Τα ως άνω κράτη μέλη εκτιμούν ότι πρώτα απ' όλα θα πρέπει να πραγματοποιηθεί αξιολόγηση των επιπτώσεων καθώς και ανοικτή εξέταση όλων των επιλογών και πιθανών εναλλακτικών λύσεων. Τα ως άνω κράτη μέλη εκτιμούν ότι τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν όλους τους ενδεχόμενους μηχανισμούς προστασίας έναντι της διαρροής άνθρακα προκειμένου να επιλυθούν τα διάφορα εκκρεμή ζητήματα, όπως η συμβατότητα με τον ΠΟΕ και η δυνατότητα υλοποίησης από διοικητικής πλευράς. Οι κανόνες θα πρέπει να εξασφαλίζουν ισότιμους όρους για την ευρωπαϊκή οικονομία, όσο εξακολουθούν να υφίστανται στον κόσμο διαφορετικά επίπεδα φιλοδοξίας στον τομέα της κλιματικής πολιτικής.
